

Vestre Landsrets 4. afdeling holdt den 29. april 2020 kl. 12.00 møde på tingstedet i Viborg.

Som dommere fungerede landsdommerne Helle Korsgaard Lund-Andersen, Cecilie Maarbjerg Qvist og Anja Hedegaard Nielsen (kst.).

V.L. S-0834-20

Anklagemyndigheden

mod

T1

født den 13. marts 1986

T2

født den 17. december 1977

og

T3

født den 23. december 1975

Fremlagte bilag:

- udskrift af retsbogen for Retten i Aarhus med bilag.

Den 28. april 2020 har byretten afsagt kendelse om løsladelse af T1

, T2 og T3.

Kendelsen er kæret af anklagemyndigheden med påstand om fortsat varetægtsfængsling i 4 uger.

Kæremålet er ikke tillagt opsættende virkning.

Landsretten afsagde

K e n d e l s e:

Fængslingsbetingelserne i udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, er fortsat til stede.

Det fremgår af oplysningerne fra anklagemyndigheden, at der foreligger nye konkrete udsendelsesplaner i form af flytransport den 16. maj 2020, ligesom er sendt en ny forespørgsel til Sverige om tilladelse til udrejse gennem Sverige i egen bil. Der er derfor en reel udsigt til, at de domfældte inden for rimelig tid vil kunne tvangsmæssigt udsendes af Danmark. Fortsat varetægtsfængsling vil derfor på nuværende tidspunkt ikke stride mod proportionalitetsprincippet.

Anklagemyndighedens begæring om fortsat varetægtsfængsling tages derfor til følge, dog således at fængslingsfristen udløber som nedenfor anført.

T h i b e s t e m m e s:

De domfældte T1, T2 og T3 skal varetægtsfængsles.

Fængslingsfristen udløber den 17. maj 2020.

Sagen sluttet.

Helle Korsgaard Lund-Andersen

/Johnny Nordgaard

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 29. april 2020

J. Nordgaard

retssekretær



Udskrift af retsbogen

Den 28. april 2020 kl. 15.15 blev retten sat af retsassessor Rasmus Foged.

Retsmødet var offentligt.

Retten nr. 6-10448/2019

Politiets nr. 4200-75155-00002-19

Anklagemyndigheden

mod

T1

Født den 13. marts 1986

T2

Født den 17. december 1977 og

T3

Født den 23. december 1975

Fristforlængelse

Der blev fremlagt anmodning af 27. april 2020 samt diverse mailkorrespondance.

Rasmus Thisted var mødt for anklagemyndigheden.

De beskikkede forsvarere, advokat Niels Lyhne, advokat Mette Lund Thomsen og advokat Bettina Antitsch Mortensen var med rettens samtykke mødt i retten, jf. retsplejelovens § 748 b, stk. 2.

Som tolk i deltog X

T3 deltog fra Aarhus Arrest.

T2 deltog fra Randers Arrest.

T1 deltog fra Silkeborg Arrest.

Anklageren redegjorde for sagen og anmodede om, at fængslingsfristen forlænges i 4 uger.

Anklageren henviste til, at der var planlagt udsendelse den 14. april 2020, hvilket blev aflyst samme dag. Den 22. april 2020 blev der planlagt udsendelse med fly den 27. april 2020, hvilket blev aflyst den 24. april 2020. Næste afgang med fly er den 16. maj 2020, og det er politiets forventning, at der åbnes op for mere rejse henset til covid-19 efter den 10. maj 2020.

Advokat Bettina Antitsch Mortensen henviste til sin e-mail af 28. april 2020, kl. 11.55, og bad om at få oplyst, hvorfor oplysningen om Sveriges afvisning af 17. april 2020 af hjemsendelse via Sverige ikke sendt til Vestre Landsret og forsvarerne med det samme.

Anklageren oplyste, at anklagemyndigheden ved Østjyllands Politi havde frist til den 16. april 2020 til at komme med bemærkninger til Statsadvokaten til sagen, idet Statsadvokaten havde frist til den 17. april 2020 til Vestre Landsret. Den 17. april 2020, ca. kl. 18, blev svaret fra Sverige modtaget i en funktionspostkasse ved Østjyllands Politi. Oplysningen kom først anklagemyndigheden ved Østjyllands Politi til kundskab efter Vestre Landsret havde afsagt kendelse den 21. april 2020.

Advokat Bettina Antitsch Mortensen anførte, at oplysningen i så fald burde have været videresendt efterfølgende, så snart den var kommet anklagemyndigheden til kundskab.

Anklageren kunne ikke oplyse, hvorfor det ikke var sket.

Retten bemærkede, at yderligere spørgsmål om anklagemyndighedens håndtering af den pågældende e-mail må rejses efterfølgende.

T1 forklarede, at han kan rejse hjem ved brug af en bil, han har rådighed over her i landet. Om han så skal gå hjem, vil han bare hjem hurtigst muligt. Som borger i Polen må han gerne vende hjem. Han er ligeglade med, om hjemrejse sker via Tyskland eller via Sverige. De kan alle tre være i bilen og alle tre er klar til at rejse hjem.

Advokat Niels Lyhne dokumenterede fra Udenrigsministeriets vejledninger om Sverige og Polen hvoraf det fremgår, at der ikke er indrejseforbud i Sverige for EU-borgere, og at polske statsborgere kan rejse frit ind i Polen.

Anklageren gjorde gældende, at proportionalitetsafvejningen i byrettens kendelse af 14. april 2020 tog udgangspunkt i forholdene på tidspunktet, hvor der ikke forelå konkrete tiltag i forhold til udrejse, hvorved der ikke var udsigt til udrejse inden rimelig tid. Der foreligger i dag konkrete udsendelsesplaner i form af flytransport 16. maj, ligesom der foreligger en ny forespørgsel om tilladelse til udrejse gennem Sverige. Politiet har ingen interesse i at forlænge de domfældtes ophold i Danmark, og siden 23. marts 2020 har politiet konstant arbejdet med de forskellige muligheder, der har været for at udsende de domfældte. De domfældte har alene været varetægtsfængslet lidt over en måned efter udlændingelovens § 35. De domfældte har intet sted at tage ophold i Danmark, og Sverige og Tyskland har afvist gennemrejse. De er uden midler og opholdsgrundlag. Der er tale om en helt særlig situation som følge af Covid-19, og det skal tillægges betydning ved vurderingen af proportionaliteten. Det idømte indrejseforbud træder først i kraft, når deres udrejse af Danmark påsæt af politiet.

Forsvarerne protesterede og påstod løsladelse.

Advokat Niels Lyhne, gjorde gældende, at de domfældte skal løslades omgående. Der er ikke længere noget legalt grundlag for at fortsætte fængslingen. Den idømte fængselsstraf er udstået. Landsrettens frist til 28. april 2020 til udsendelse medfører, at der skal ske løsladelse, hvis ikke udsendelse er sket inden. Henvendelserne til Sverige er et bureaukratisk benspænd, og de domfældte vil uden problemer kunne rejse hjem selv gennem Sverige. Det er ikke korrekt, at der er tale om løsladelse til gaden. De domfældte har en bil til rådighed, der vil kunne udleveres omgående, idet han har bedt politiet gøre bilen klar i dag. Der er ikke grundlag for at antage, at de vil tage ophold i landet, og spørgsmålet om indrejseforbuddets ikræfttræden er ikke et gyldigt argument.

Advokat Bettina Antitsch Mortensen tilsluttede sig advokat Niels Lyhnes bemærkninger, og gjorde gældende, at der kan ikke lægges vægt på det af anklagemyndigheden anførte i forbindelse med proportionalitetshensyn. Landsretten har lagt vægt på faktiske oplysninger, anklagemyndigheden burde have kendt i 4 dage. Anklagemyndigheden oplyste den 14. april 2020 at hjemrejse gennem Sverige ikke var muligt. Den 17. april 2020 oplyste Statsadvokaten desuagtet, at hjemrejse gennem Sverige skulle være muligt. Der kan herefter ikke være tillid til politiets oplysninger i sagen. Det må være overvejende sandsynligt, at det planlagte fly til Polen den 16. maj 2020 også vil blive aflyst. Landsrettens afvisning af 4 ugers forlængelse og forlængelse alene til 28. april 2020 er udtryk for det længste, det vil være muligt at forlænge, idet landsretten ellers ville have forlænget yderligere. Det fremgår af nyeste praksis, at proportionalitetsvurderingen efter udlændingeloven svarer til vurderingen efter retsplejeloven.

Advokat Mette Lund Thomsen, tilsluttede sig advokat Bettina Antitsch Mortensens advokat Niels Lyhnes bemærkninger. Der skal ske løsladelse, henset til proportionalitetshensynet, som landsretten har taget stilling til. De dømte er EU-borgere fra Polen, der lovligt er indrejst i landet. De er kørt hertil og i besiddelse af en bil, som de er villige til at returnere til Polen i, og de tilkendegav allerede under retsmødet den 14. april 2020 at ville samarbejde med myndighederne om hjemrejse, idet de alle ønsker at rejse hjem til deres familier. Politiet har ikke effektivt kunne planlægge en hjemrejse. Der er ingen tvivl om, at de er udvist af Danmark og skal forlade landet. Spørgsmålet for retten er, om de skal være frihedsberøvet indtil de kan rejse hjem. Der foreligger rig praksis for løsladelse af udviste udlændinge uanset udrejse ikke har været mulig. Udrejse af Danmark må kunne påses på anden måde, såfremt de ikke følges ud af landet ved, herunder ved henvendelse til Polen, der er et EU-land. Situationen med covid-19 er helt særlig, men kan ikke føre til, at man frihedsberøver længere end ellers. Udrejse på fri fod må kunne gennemføres på anden måde eksempelvis gennem telefonisk kontakt mellem de dømte og de danske myndigheder.

De domfælde havde lejlighed til at udtale sig.

T3 udtalte, at han aldrig ville have drømt om, at han i et EU-land, et velfungerende land, at være i fængsel efter at have afsont sin dom. Det minder ham om et diktatur. Anklageren må som jurist kende menneskerettighedskonventionen. Man kan ikke holde et menneske i fængsel, efter man har udstået sin dom. Fristen udløb den 12. marts 2020. Han er helt overbevist om, at de bliver løsladt og kører hjem i deres bil. De burde have været i deres hjemland for to uger siden. Hvis de bliver løsladt, så lover han, at de forlader dansk jord i løbet af et par timer. Det er uacceptabelt, at de fastholdes i fængsel i Danmark på grund af Covid-19. Anklagemyndigheden burde tænke over, hvordan de behandler mennesker. Han ønsker sagen skal gå til Højesteret for at få ret.

T2 tilsluttede sig T3's udtalelser og lovede at forlade dansk jord hurtigst muligt. De har nok midler til at tanke bilen op og forlade landet. Han forstår ikke, hvorfor anklagemyndigheden vil forlænge fristen i flere uger. De har varetægtsfængslet i månedsvis. Afgørelsen må ændres af Højesteret.

T1 udtalte, at det er usandsynligt, at der vil komme fly til Polen den 16. maj 2020. Det står også på nettet. De er EU-borgere og Polen er EU-land, så de kan selv rejse hjem via Sverige. Enhver EU-borger har ret til det. I går talte han med den polske ambassade i Danmark, og de sagde, at politiet burde have henvendt sig til dem. De har en løsning på, hvordan de kan vende hjem. Han ønsker at klage og kræve erstatning for tiden efter 12. april 2020.

Retten afsagde

kendelse:

De domfældte er ved rettens dom af 23. marts 2020 straffet med fængsel i 5 måneder og udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år. Dommen er ikke anket. De domfældte havde været frihedsberøvede siden den 12. november 2019, og straffen blev anset som udstået ved den skete varetægtsfængsling. De domfældte blev fortsat frihedsberøvede indtil den 14. april 2020 efter udlændingelovens § 35 med henblik på dommens effektuering og udvisning. Den 14. april 2020 bestemte retten, at de tiltalte skulle løslades. Denne kendelse blev kæret af anklagemyndigheden. Kæremålet blev tillagt opsættende virkning. Vestre Landsret afsagde den 21. april 2020 kendelse, hvoraf det fremgår, at en længere fortsat varetægtsfængsling vil stride mod proportionalitetsprincippet, idet landsretten samtidig ændrede byrettens kendelse, således at fængslingsfristen blev forlænget til udløb dags dato henset til politiets oplysning om muligheden for at effektuere udvisning ved at de domfældte udrejser af Danmark i bil via Sverige.

Den 17. april 2020, kl. 18.10, modtog Østjyllands Politi en e-mail fra Interpol i Stockholm, hvor udrejse via Sverige blev afvist på det foreliggende grundlag, idet der samtidig blev stillet en række spørgsmål. Efter indholdet af e-mailen lægger retten til grund, at der alene er tale om en foreløbig afvisning, og at udrejse gennem Sverige godt ville kunne have ladet sig gøre, såfremt der var blevet arbejdet videre med denne mulighed.

Den 22. april 2020 bookede politiet flybilletter til de domfældte med afgang fra Kastrup den 27. april 2020, og der foreligger ikke oplysninger om, at politiet har udfoldet bestræbelser for at arrangere hjemrejse i bil via Sverige i perioden fra modtagelsen af e-mail af 17. april 2020 fra Interpol Stockholm til flyet blev aflyst den 24. april 2020, ca. kl. 17, heller ikke i forbindelse med modtagelse af dokumentation for ejerskabet af bilen den 21. april 2020. Først den 27. april 2020 kontaktede politiet igen Interpol Stockholm vedrørende udrejse i bil gennem Sverige.

Retten lægger til grund, at de domfældte, der er EU-borgere, vil kunne indrejse i Sverige, såfremt de løslades, hvorfra de vil kunne rejse videre til Polen. De domfældte er i besiddelse af en bil, som de lovligt vil kunne anvende til at transportere sig til Sverige og videre til Polen, og de har oplyst at have midler til at betale for benzin mv. Der er herefter ikke grundlag for at antage, at de domfældte vil være nødt til at tage ophold i Danmark, såfremt de løslades.

De domfældte har afsonet deres straf, og de har været frihedsberøvede siden den 12. november 2019. Vestre Landsret forlængede ved kendelse af 21. april 2020 varetægtsfængslingen til den 28. april 2020. Politiet har ikke effektueret udvisningen inden den fastsatte frist, og det lægges til grund, at dette skyldes, at politiet har forladt sig på at flyrejse den 27. april 2020 ville være muligt og derfor ikke har arbejdet videre med at arrangere udrejse i bil i perioden fra den 17. til den 27. april 2020.

Det forhold, at udsendelse af Danmark er vanskeliggjort som følge af situationen med Covid-19 i Polen, kan ikke føre til, at en person kan underkastes frihedsberøvelse i større omfang end ellers.

Retten finder herefter, at en yderligere forlængelse vil stride mod proportionalitetsprincippet.

Derfor bestemmes:

T3, T2 og T1 skal løslades.

Anklageren kærede kendelse til landsretten med påstand, om at de fortsat frihedsberøves i 4 uger og begærede kæremålet tillagt opsættende virkning, jf.

§ 969, stk. 2.

Til støtte for anmodningen om opsættende virkning gjorde anklageren gældende, at formålet med kæremålet vil forspildes og henviste til, at de domfældte ikke har noget opholdsgrundlag og nogen midler.

Advokat Mette Lund Thomsen protesterede mod, at kæremålets tillægges opsættende virkning og henviste til de proportionalitetsbetragtninger, som landsretten har tilsluttet sig den 21. april 2020. De dømte har krav på at rejse hjem efter byrettens løsladelse og skal ikke tåle at afvente landsrettens afgørelse.

Advokat Bettina Antitsch Mortensen tilsluttede sig advokat Mette Lund Thomsens bemærkninger og anførte, at landsretten har taget stilling til spørgsmålet og kun forlænget til 21. april 2020. Opsættende virkning er undtagelsen. Kæremålet vil også uden opsættende virkning have værdi for anklagemyndigheden, da det vil bidrage til udvikling af retspraksis.

Advokat Nielse Lyhne tilsluttede sig advokat Mette Lund Thomsens og advokat Bettina Antitsch Mortensens bemærkninger og anførte, at landsrettens kendelse er meget klar med hensyn til spørgsmålet om proportionalitet. Opsættende virkning er en undtagelse og forudsætter særlige omstændigheder.

Retten afsagde

kendelse

Det grundlæggende formål med anklagemyndighedens anmodning om forlængelse af varetægtsfængslingen er at sikre de domfældtes udrejse af Danmark. Hvis byrettens kendelse af dags dato om løsladelse bliver ændret af landsretten, vil politiet, såfremt de domfældte ikke inden da er udrejst af Danmark i overensstemmelse med deres tilkendegivelse, kunne anholde de pågældende igen og derefter påse deres udrejse af Danmark. Hvis de domfældte i mellemtiden er udrejst af Danmark, er grundlaget for en fortsat varetægtsfængsling bortfaldet. Der kan derfor ikke tiltrædes, at formålet med kæremålet vil forspildes, såfremt det ikke tillægges opsættende virkning. Proportionalitetshensyn tilsiger herefter, at kæremålet ikke tillægges opsættende virkning.

Derfor bestemmes:

Kæremålet tillægges ikke opsættende virkning.

Anklageren giver besked til politiet om løsladelsen.

Sagen udsat.

Retten hævet kl. 17.45.

Rasmus Foged

/mbm

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Aarhus, den 29. april 2020

Marlene Bligaard Madsen
kontorfuldmægtig